

Međunarodni znanstveni skup “Mirko Malez – život i djelo 1924. – 1990. – 2010.” (Ivanec, 20. studenoga 2010.)

Povodom dvadesete godišnjice smrti akademika Mirka Maleza, jednog od velikana hrvatske paleontologije, arheologije te speleologije, u Ivancu je 20. studenoga 2010. godine održan jednodnevni međunarodni znanstveni skup. Inicijativu za organizaciju skupa pokrenuli su članovi Društva povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije - mr. sc. Siniša Krznar, znanstveni novak Instituta za arheologiju RH; Spomenka Težak, muzejska savjetnica Gradskog muzeja Varaždin te MSc Ivan Obadić tadašnji djelatnik Zavoda za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu. Ideja o održavanju znanstvenog skupa u Ivancu, prihvaćena je od strane Hrvatske akademije i grada Ivanca te su oni zajedno pristupili njegovoj organizaciji. Skup se održao u amfiteatru Srednje škole u Ivancu, a započeo je svečanim otvaranjem u 9³⁰ sati. Pozdravni govor je u ime domaćina i organizatora skupa održao gradonačelnik Ivanca, Milorad Batinić. Nakon njega sve prisutne predavače i brojnu publiku, a posebno članove obitelji Malez pozdravio je i akademik Ivan Gušić, voditelj Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara, čiji je dugogodišnji djelatnik, ali i voditelj bio i akademik Malez. Nakon tih uvodnih riječi započeo je radni dio skupa koji su vodili prof. dr. sc. Željko Tomičić, ravnatelj Instituta za arheologiju RH i član suradnik HAZU te mr. sc. Eduard Vargović, upravitelj Zavoda za znanstveni rad HAZU u Varaždinu. Prvo predavanje pod nazivom *Društveno-gospodarski razvoj Ivanca 1918. – 1941. godine* održala je Suzana Jagić. U tom predavanju prikazan je razvoj Ivanca kroz demografske, političke, kulturne i prosvjetne promjene, u periodu u kojem je u Ivancu živio Mirko Malez. Marijan Kraš u izlaganju *Životopis i bibliografija istraživanja akademika Mirka Maleza u ivanečkom kraju* donosi osnovne podatke o obitelji i školovanju Mirka Maleza, te počecima njegova znanstvena rada. Također, doznajemo da je Mirko autor 430 znanstvenih, stručnih i znanstveno popularnih radova u kojima su toponimi iz ivanečkog kraja zastupljeni u 64 rada. U sljedećem predavanju su Roman Ozimec i Hrvoje Cvitanović predstavili *Speleološko djelovanje Mirka Maleza*. Njegovo znanstveno bavljenje speleologijom započinje 1946. godine istraživanjima u Velikoj pećini kod Višnjice i od tada na dalje Malez je, pored toga što se bavio paleontologijom i arheologijom, bio i jedan od najznačajnijih speleologa u Hrvatskoj. Pune 23 godine objavljuje godišnja speleološka istraživanja u Ljetopisu JAZU, objavljuje monografije te sudjeluje u organizaciju brojnih skupova vezanih uz speleologiju. Predavanje Željka Tomičića *Akademik Mirko Malez – pionir hrvatske speleoarheologije* izvanredno se nadovezalo na prethodno i nadopunilo ga. U ovom predavanju, naglasak je stavljen na speleoarheološka istraživanja Mirka Maleza te nas autor upoznaje s brojnim špiljskim lokalitetima i u njima pronađenim arheološkim artefaktima koje je istražio Malez. Izlaganjem Mladena Garašića *Doprinos aka-*

demika Mirka Maleza speleologiji u Hrvatskoj završava se ovaj “mini ciklus” predavanja o povezanosti speleologije i Maleza. Kroz ova predavanja vidimo svu širinu interesa, ali i znanja koja je posjedovao akademik Malez, a koja su potrebna da bi se jedan špiljski lokalitet u potpunosti istražio. *Mirko Malez u Ivanečkim kalendarima* naziv je izlaganja Eduarda Kušena u kojem on prikazuje suradnju akademika Maleza s lokalnim ivanečkim časopisom. Između 1974. i 1994. godine izašlo je iz tiska devet brojeva Ivanečkog kalendara, a Mirko Malez se spominje u njih pet. Ovim predavanjem završen je dio skupa u kojem su predavanja bila posvećena životu i djelu akademika Mirka Maleza. Nakon toga su uslijedila još dva predavanja vezana uz novija znanstvena dostignuća na području paleoantropologije te speleologije. Prvo predavanje *Biokulturalni aspekti epigravetijenske okupacije sloja B/s nalazišta Šandalja II* potpisuje međunarodna skupina autora – Ivor Janković, James C. M. Ahern, Ivor Karavanić i Fred H. Smith. Predavanje je na skupu prezentirao Ivor Janković. Posljednje izlaganje na skupu pod naslovom *Speleološki katastar planinskih masiva u SZ Hrvatskoj* održali su Roman Ozimec i Dubravko Šincek. Oni su ukratko prikazali rasprostranjenost i brojnost špiljskih objekata na masivima Ravne Gore, Strahinčice, Ivanšćice, Medvednice ...

Za skup su bila prijavljena još dva predavanja - Nevenka Krklec *Paleontološka istraživanja Mirka Maleza Vindije i Velike pećine* te Vlaste Krklec *Mirko Malez – autor stalnog postava nekadašnjeg muzeja evolucije u Krapini*, no ona se zbog spriječenosti autorica nisu održala. Iako relativno mali po broju predavanja, mislim da je skup u potpunosti ispunio svoj primarni cilj – na svečani način obilježiti dvadesetu godišnjicu smrti akademika Mirka Maleza, te podsjetiti starije, a i naučiti mlađe ivančane kakvog su značajnog sugrađanina imali u liku i djelu Mirka Maleza.

Siniša Krznar

Predavanja Društva povjesničara od 2009. do 2010. godine

U ovome radu prikazat će se kratki opis predavanja održanih u organizaciji Društva povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije od prvog predavanja u lipnju 2009., do posljednjega u 2010. godini. Ovdje nisu spomenuta predavanja iz 2011. godine, jer će se ona navesti i opisati u posebnom članku u sljedećem broju časopisa *Historia Varasdiensis*.

Prvo predavanje održao je 21. svibnja 2009. Vladimir Huzjan, kao uvod u osnivačku skupštinu Društva povjesničara, pod nazivom “*Kravata. Znete li da potječe od Hrvata?*” Na tom predavanju se na jezičnim primjerima nekoliko europskih jezika prikazalo kako je tekao razvoj riječi kravata sve do današnjih dana.

DRUŠTVO POVJESNIČARA GRADA VARAŽDINA
I VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

UDK 94(497.5-37Varaždin)
ISSN 1848-0837

**HISTORIA VARASDIENSIS
ČASOPIS ZA VARAŽDINSKU
POVJESNICU**

1

VARAŽDIN, 2011.

Nakladnik / Publisher

Društvo povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije

Za nakladnika / For the Publisher

Spomenka Težak

Uredništvo / Editor's board

Rajko Guščić, prof. (Varaždin)	Magdalena Lončarić, prof. (Varaždin)
dr. sc. Vladimir Huzjan (Varaždin)	MSc Ivan Obadić (Zagreb)
mr. sc. Suzana Jagić (Ivanec)	Spomenka Težak, prof. (Varaždin)
Ivančica Jež, prof. (Ludbreg)	dr. sc. Hrvoje Petrić (Zagreb)
mr. sc. Siniša Krznar (Zagreb)	Kruno Sudec (Varaždin)

Kontakti Uredništva / Editor's office

Franjevački trg 6, 42 000 Varaždin; tel/fax. 042/658 762;
e-mail: historiavarasdiensis@gmail.com

Glavni i odgovorni urednici / Editors in Chief

dr. sc. Hrvoje Petrić, MSc Ivan Obadić

Savjet časopisa / Journal's council board

dr. sc. Juraj Belaj (Zagreb), dr. sc. Neven Budak (Zagreb), dr. sc. Dragutin Feletar (Koprivnica), mr. sc. Ernest Fišer (Varaždin), PhD Zoltán Gózszy (Pečuh), dr. sc. Željko Holjevac (Zagreb), Siniša Horvat, prof. (Varaždin), dr. sc. Andrej Hozjan (Maribor), Damir Hrelja, prof. (Varaždin), dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević (Zagreb), Miroslav Klemm, prof. (Varaždin), dr. sc. Nevenka Krklec (Varaždin), dr. sc. Mirjana Matijević-Sokol (Zagreb), dr. sc. Janko Pavetić (Varaždin), prof. emeritus Franjo Ruža (Varaždin), akademik Franjo Šanjek (Zagreb), Marina Šimek, prof. (Varaždin), mr. sc. Eduard Vargović (Varaždin), PhD Leopold Toifl (Graz)

Grafički urednik / Graphic editor

Kruno Sudec

Naklada / Copies

300

Priprema i tisak / Layout and Print

Tiskara Zelina d. d. - Sv. Ivan Zelina

Časopis izlazi jednom godišnje. Cijena primjerka iznosi 100 kuna.

Časopis se objavljuje novčanom potporom Grada Varaždina, Varaždinske županije, Vindije d. d. i Bernarde Nova d. o. o.

Korice: Kartuša sa Sotterova atlasa iz 18. st. koji se čuva u Državnom arhivu u Varaždinu

Autor i oblikovanje korica: Kruno Sudec

Konačno oblikovanje i priprema korica za tisak: Studio Fotak